

112.
20.3.
1944.
4873

FOR KONGE OG FÆDRELAND

SÆRMELDING: "STJEL IKKE EPILER AV VISDOMSTREET"
"HØVDINGENS HÅR VAR LANGT OG LYST"

Nyheter fra London den 20. mars 1944:

Fra Ankara blir det meldt at tyske styrker har okkupert Ungarn. Alle strategiske punkter av betydning er på tyske hender, og Ungarns radio sender nå bare tyske nyheter. Okkupasjonsmen fant sted mens riksforstander Horthy og andre ledere av den ungarske regjering befant seg i Hitlers hovedkvarter.

Dagens kommunique fra Østfronten melder at russerne har erobret byen Mogilev Podolski ved Dnjestr. Russerne har satt over Dnjestr på en 50 km bred front og har befrikket en rekke tettbeboede strøk i Besarabia. De russiske styrker rykker nå fram i retning av Soroca, fortsetter forfølgelsen av de slåttede tyskere og utvider fronten ved Dnjestr. Fiendtlige grupper som forsøkte å sette over elven er blitt omringet på dens østre bredd og tilintetgjort. - Samtidig melder det tyske kommunique at byen Vinniza er forlatt av de tyske styrker. Dette er et betydelig slag for tyskerne. Så lenge Vinniza var på deres hender, hadde de der en mulighet for en re-etablering av fronten langs Bug. Ved tapet av byen får russerne en glimrende basis for sin forfølgning av styrkene på søstfronten og samtidig kontrollen over et vesentlig strategisk punkt på fronten. Lenger nord fortsetter russerne fremrykkingen mot Lwow. De står nå bare 80 km fra byen. Russerne har stormet byen Krzemieniec syd for Dubno, som ble tatt igår. Det russiske fremstøtet fortsetter også i retning av Kowel.

Tyske styrker som prøver å unnsnippe i området ved Nikolajev - som nå er meget alvorlig truet - blir heftig bombardert av det russiske flyvåpen. I forbindelse med sammenbruddet på søstfronten skriver Pravda idag bl.a. "Veien til Odessa ligger åpen. Karpaterne er i sikte." Det er ikke tvil om at nederlaget på Østfronten er det største militære nederlag Tyskland har hatt i denne krigen, og hele deres militære stilling er i oppløsning. - Tyskerne forsøker nå å evakuere sine styrker på Krim. På russisk hold uttales det i den forbindelse at den russiske Svarethavsflåtes flyvåpen vil være istand til å knuse ethvert tysk forsøk på evakuering av styrkene på Krim i står stil.

Fra Finland meldes det idag at det er gitt ordre til at alle arbeidere som ikke er strengt påkrevet skal evakueres fra Tallin. Den finske avis Helsingens Sanomat oppfordrer i en artikkel idag regjeringen til å gi en fullstendig redegjørelse for situasjonen. Hele det finske folk holdes i uvitenhet, sier den. At kong Gustav av Sverige hadde støttet regjeringens henstilling til det finske folk var ikke blitt fortalt. - Fædrelandsfronten heter frihetsbevegelsens sammensvergelse i Romania. Lederne er ennå ikke offentlig kjent, men det er en sterk bevegelse, som har sammenfattet sitt program i 7 punkter. Romania skal øyeblikkelig trekke seg ut av krigen og slutte seg til de demokratiske land. Tyskerne skal drives ut av Romania, likeså alle nazister. Det skal opprettes en nasjonal regjering. Demokratiet skal gjeninnføres. Alle politiske fanger skal ut av fengslene. Alle de nazister som er ansvarlige for krigen må straffes. Folkefronten har sin egen fri avis "Fædrelandets frihet". Denne har sendt ut en oppfordring til alle landsmenn om å slutte opp om kampen uansett tidligere politisk oppfatning.

Den allierte flykommandos meldinger rapporterer en fortsatt voldsam aktivitet på alle fronter. Svære amerikanske bombefly med jager eskorte fortsatte offensiven mot Vest-Tyskland og nord-Frankrike. Jernbaneknutepunktet Grell nord fra Paris ble smadret. Amerikanske fly rettet dessuten angrøp mot mål i sydvest-Tyskland, mens britiske fly natt til idag angrep militære mål i nØst- og vest-Tyskland uten til. Dessuten la de ut mineer i fiendtlige farvann. 8 tyske fly ble skutt ned under et angrep mot England sent igår kveld. Svære amerikanske flystyrker med eskorte fra baser i Italia foretok igår et kraftig angrep på byene Klegenfurt og Graz i Østerrike. I Klegenfurt ble hangarer, a sanisjonsdepot, flyreparasjonsverksteder o.l. totalt ødelagt, og en fabrikk i utkanten av Graz ble satt i brann. 80 tyske jagere gikk opp til kamp, 6; 30 av dem ble skutt ned. I vestkanten av Cassino fortsetter kampene mellom tyskerne og 5. armens styrker, og likeså oppover skråningen under klostret. På selve høydedraget lykkedes det tyskerne å gjen-erobre en stilling. Tyskerne fører stadig frem forsterkninger til sine stillinger i dette avsnitt. På den 8. armens front har patruljestyrker hatt to skarpe trefninger, som resulterte i at de tyske kolonnene ble tilintetgjort. Tyskerne hadde mange døde og mistet mange som fanger. Allierte fly foretok igår ca. 1800 utfall mot tyskernes ca. 100. De ble rettet et kraftig angrep på ubåtbasene ved Triest, mot jernbanesentrum mellom Rom og Firenze og mot havnen i San Stefano på vestkysten samt mot tysk skipsfart ved Dalmatia-kysten. Under samtlige angrep, inklusiv de mot Østerrike, ble 32 tyske fly ødelagt, mens det synes 13 allierte fly. Den jugoslaviske folkehær har i Ø. Bosnia knust en tysk offensiv med stort tap for fienden. I Slovenia er et kraftig tysk angrep slått tilbake, og dessuten er kommunikasjonslinjene brutt på en rekke steder rundt omkring i landet. Russiske fly har angrepet en konvoy i Berentshavet og har senket 4 skip, samtlig som 15 tyske fly ble skutt ned. 6 russiske maskiner gikk tapt. Samtidig er et tysk forsyningskip i Finskebukta blitt senket. Fra det midtre Burma meldes det at allierte styrker har foretatt en ganske enestående operasjon, ved midt inne i jungelen å etablere en basis 150 km bak de japanske styrker. Det er erobret det første japanske støttepunktet, og en rekke japanske fly er skutt ned. Dette er den største operasjon med luftinfanteri som noen sinne er foretatt.

Det er idag 2 år siden arrestasjonen av lærerne ble igangsatt. Dagen skal minnes, fordi det eksempel som den gang ble gitt oss er helt enestående og lysende i sin kraft. De fulgte sin linje og tok konsekvensen av den, og de har fulgt den siden opp til idag. - Søndag ble 4 teologer viet til prester i domkirken i Strengnes i Sverige. De fire var Victor Andersen, Arthur Berg, Hans Gydeland og Guttersen. De skal nå virke blant flyktningene i Sverige. Reparasjonen av norske radioapparater på norske fabrikker fortsetter. Så snart apparatene er i brukbar stand, blir de sendt til Tyskland. Ved nyttårsstiden var det allerede sendt ca. 120 000 apparater. De må ofte gjennomgå en meget omfattende reparasjon, for de er i alminnelighet blitt meget ramponert under lagringen. Tildels er mer verdifulle deler av apparatet stjålet under lagringen.

A l t F o r N o r g e !

Finnland idag.

Aft. posten lørdag den 12. ds. fremkommer med nye kommentarer til det den kaller "det finske problem". Leser en artikkelen, blir inntrykket stort sett at saken bedre kan karakteriseres med uttrykket "det tyske problem".

Går vi tilbake til tiden før vinterkrigen i Finland og betrakter saken med bakgrunn av det vi idag kjenner til, blir vi i grunn settende igjen med en fersk sak når vi tenker på den voldssomme synginga som vi oppfattet denne krigen med. Finland rol dengang på en helge av sympati fra en hel verden med Russland i bakgrunnen som den "store boygen". - De av våre Finlandsfrivillige som kom i kontakt med det brede lag av befolkningen fra Finlands skogdistrikter, kunne imidlertid på tingen er noe annen forrige. Det var tydelig at de frivillige vinket på disse folk som "hår i maten". Den tyskerorientering som allerede dengang, uten at verden var oppmerksom på det, hadde runnet sted innen en bestemt krets i Finland, ga grunnlaget for den - hva vi dengang trodde meningsløst framstøtte - Kuusinenregjering. Maskeraden, som Göring senere kommenterer og beklager seg over i tysk presse og kringkasting - maskeraden på "Karelska Neset" med tyske artillerierikspertter på russisk side, gir også et bilde av det politiske renkespill som har ført vår verden inn i den katastrofe vi nå er vidne til.

Dette var den første finske krig. Den nåværende er lettere å klassifisere. Nå ligger motivet klart i dagen. Den i Finland tyskerorienterte makt rupper beggar og ekspansjonstrang lys. Dess idag så grelt synere, at denne krig ikke behøver en lang forklaring. Nazi-Tysklands forlokkende sang om et "for-Finland" er drømmen som svant, Førespeilingen om lannevinning i Russland, Sverige og Norge for Finlands tyske krigsinnsett er ballongen som sprakk. Det er derfor på tide for den finske ledelse å bli klar over hvor den står. Det det nå gjelder er hvor vidt Finland vil slutte krigen eller gå mot undergangen. Tysklands tak er tydensynlig ennå så sterkt at de har evnen til å trekke det ut ved lokking og trusler, mens Russland når som helst det passer den kan legge landets byer i grus og militært underlegge seg hele Finland med makt. - Et slikt uvildd undrer hele verden seg over, og det kan ikke forklares ved annet enn de russenske betraktninger over de finske "dyder" som "forplikt-er" en snever klikk i Finland - stikk imot folkets ønske - å holde det gjeldende ennå en tid å håpe om å holde hodet over vannet nok en stund.

Det rent bevisste eller ubevisste krav som fra finsk side nå rettes mot England og Amerika for en mulig påvirkning i spørsmålet om de russiske våpenstillstandskrav nå anses som meningsløse, sett på bakgrunn av Finlands avbrutte diplomatiske forbindelse med England og deres stilling som forbundsfelle med de alliertes fiende.

Det saken gjelder er Finlands "være eller ikke være".

Kravet er å bryte med Nazi-Tyskland eller ta følgene.

Hvorfor sensurere de finske aviser slik at det finske folk ikke kjenner disse faktiske forhold? Finland nå være klar over sin stilling. Den voldige russiske militærmaskin står klar til å fremtvinge en avgjørelse, og forholdet idag gir ikke rom for noen politisk bestahandel.

Aft. posten etterlyser grunnen for en liten stat som Sverige til å "overta garantier" for de russiske freds-

betingelser - og maner i den anledning igjen frem det tyske bolsjevikspøkelse.

For oss andre, som ikke ser saken med tysktrykte Aftenpost-nyene, er det så klart som dagen hvilken betydning et samløst Norden med et intakt Finland, et ikke underkøst Finland, vil si, et Finland som - om en bekjæmpet - allikevel er et fritt land med et folkeslag av størrelse somme folkestammer som vi selv. Risikoen ved en slik "garanti" tror vi heller ikke er så stor, da Russlands el spassive planer i Europa neppe er større enn hva det allerede nå er gitt uttrykk for. Etter krigen vil ganske sikkert kussland i Artier være opptatt med gjenoppbyggingen av sitt herjede land og vil da silen, med Amerika som forbilde, fremstå som verdens mest moderne stat, både på de tekniske, og økonomiske områder og med en amerikansk-engelsk tillempt politisk linje.